

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Українська бібліотечна асоціація

**Основи формування
культури академічної доброчесності
в бібліотеці**

Інформаційний огляд

**Київ
2016**

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Українська бібліотечна асоціація

**Основи формування
культури академічної доброчесності
в бібліотеці**

Інформаційний огляд

**Київ
2016**

Автори-укладачі: Яқуніна Наталія Вікторівна, Чинюк Аліна Анатоліївна, Руденко Яна В'ячеславівна

Основи формування культури академічної доброчесності в бібліотеці : інформаційний огляд / автори-укладачі: Яқуніна Н. В., Чинюк А. А., Руденко Я. В. ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. О. Сєрбін; Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка ; Українська бібліотечна асоціація. – Київ : УБА, 2016. – Електрон. вид. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – 41 с. – ISBN 978-966-97569-3-0.

У виданні представлено засади формування культури академічної доброчесності в бібліотеках, розглянуто складові академічної доброчесності (АД), нормативно-правові документи, що регулюють АД, запропоновано корисні посилання.

Рекомендації розроблено та обговорено робочою групою фахівців бібліотек ВНЗ в межах проекту Української бібліотечної асоціації «Культура академічної доброчесності: роль бібліотек» за підтримки Посольства США в Україні.

Рекомендовано до друку Президією Української бібліотечної асоціації, протокол №7 від 26 вересня 2016 р.

Редакційна колегія:

В. С. Пашкова, доктор історичних наук, доцент

О. В. Воскобойнікова-Гузєва, доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник

Я. Є. Сошинська, кандидат історичних наук, доцент

О. О. Сєрбін, доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник

ISBN 978-966-97569-3-0

Ліцензія Creative Commons «Attribution-ShareAlike» («Атрибуція — На тих самих умовах») 4.0 Всесвітня.

Зміст

1. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ.....	4
2. РОЛЬ БІБЛІОТЕК У ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	13
3. КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ	18
ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА	38

1. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ

Бібліотеки ВНЗ України як осередки доступу до інформаційних потоків мають розповсюджувати та популяризувати серед студентів, педагогічного, науково-педагогічного складу і всіх користувачів правила та чесноти академічної доброчесності та спонукати дотримуватися їх.

Закон України «Про вищу освіту» передбачає глобальне реформування вищої освіти та забезпечення високого рівня її якості.

Одним із критеріїв якості освіти має стати **«академічна доброчесність»** – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень [1, ст. 42, п. 1].

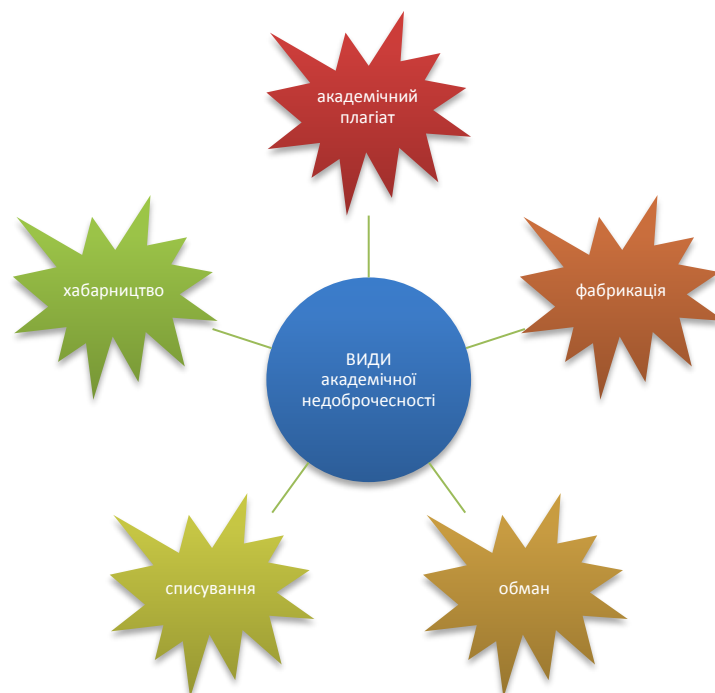

Рис. 1. Складові академічної недоброчесності

До складових академічної недоброчесності відносимо:

1) академічний плагіат — оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

2) фабрикація — фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень;

3) обман — надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;

4) списування — використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання;

5) хабарництво — надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі [1, ст. 42, п. 4].

Кожен член спільноти вищого навчального закладу несе відповідальність за якість навчання і наукових досліджень. Негідна академічна поведінка несумісна із процесом пізнання, творчості, прогресу.

На сьогодні існує ціла низка безкоштовних програм та сервісів, що здійснюють перевірку текстів на плагіат і якими користуються вищі навчальні заклади, наприклад: [Anti plagiat](#), [Advego Plagiatus](#), [Etxt Anti plagiat](#), [Plagiarisma](#), [Плагиата.НЕТ](#), [Text.ru](#) та інші. Але деякі учасники навчального або наукового процесів ці системи використовують для

обману: виправлення текстів з метою приведення їх у вигляд самостійного дослідження.

Рис. 2. Види плагіату

Найбільшого поширення набули наступні види плагіату:

1. Копіювання інформації іншого автора та видання роботи за свою без оформлення цитування;
2. Дослівне копіювання чужої роботи без належного оформлення цитування (невірно оформлене або помилково вказане джерело);
3. Парафраза — переказ своїми словами чужої праці без посилання на оригінального автора, сутність парафрази полягає в заміні слів та знаків;

4. Компіляція – процес написання твору, наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного дослідження та опрацювання джерел;

5. Приєднання до групової роботи без авторської участі в написанні тексту (цей меседж поки що не завжди сприймається суспільством в якості плагіату).

Негативний прояв, який має місце в освітянській системі, вже давно потребував правової оцінки.

Відповідно до Закону України авторське право на твір виникає внаслідок факту його створення і починає діяти від дня створення твору [6, ст. 28, п.1].

В Україні питання щодо правовідносин у сфері інтелектуальної власності регулюються:

- законами України: «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, відеопрограм, фонограм, комп'ютерних програм, баз даних» [6, 7, 8];

- міжнародними конвенціями, угодами і договорами: Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів, Всесвітня конвенція про авторське право, Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності по авторському праву [9, 10, 11];

- нормами Конституції України (ч.1 ст. 41 гарантується кожному право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності; ч.2 ст. 54 громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової, технічної творчості, захист інтелектуальної власності, авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у

зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності; право на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності; ніхто не може використовувати або поширювати їх без його згоди, за винятками, встановленими законом) [12];

- Цивільним кодексом право інтелектуальної власності регулюється ст. 418-508 [13];

- Кримінальним кодексом ст. 176, 177, 229, 231 передбачено покарання у вигляді штрафу, конфіскації, позбавленням права займати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3-х років, позбавлення волі від двох до п'яти років за незаконне відтворення, розповсюдження творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних, а так само незаконне розповсюдження виконань, фонограм, відеограм і програм мовлення. Їх незаконне тиражування та розповсюдження на аудіо-, відеокасетах та інших носіях інформації, іншого умисного порушення авторського права і суміжних прав (у випадках, коли нанесено значних матеріальних збитків чи одержано дохід у особливо великому розмірі) [14];

- Господарський кодекс України ст. 154-162 регулює використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності [15];

- Кодекс Законів України «Про адміністративні правопорушення» ст. 51 передбачає відповідальність об'єкта права інтелектуальної власності, привласнення авторства на такий об'єкт або інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняється Законом [16].

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади [1, ст. 42, п. 5].

Законами також передбачено випадки, коли авторське право не розповсюджується, а саме:

- повідомлення про новини дня або поточні події, що мають характер звичайної прес-інформації;
- твори народної творчості (фольклор);
- видані органами державної влади у межах їх повноважень офіційні документи політичного, законодавчого, адміністративного характеру (закони, укази, постанови, судові рішення, державні стандарти тощо) та їх офіційні переклади;
- державні символи України, державні нагороди; символи і знаки органів державної влади, Збройних Сил України та інших військових формувань; символіка територіальних громад; символи та знаки підприємств, установ та організацій;
- грошові знаки;
- розклади руху транспортних засобів, розклади телерадіопередач, телефонні довідники та інші аналогічні бази даних,

що не відповідають критеріям оригінальності і на які поширюється право sui-generis (своєрідне право, право особливого роду) [6, ст. 10].

Законом України допускається вільне відтворення бібліотеками та архівами примірників твору без згоди автора, або особи, яка має авторське право, репрографічне відтворення (репродукування шляхом фотокопіювання або іншим подібним способом, крім запису в електронній, цифровій чи іншій формі, яку зчитує комп'ютер) одного примірника твору, якщо їх діяльність не спрямована прямо або опосередковано на одержання прибутку [6, ст. 22].

Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначаються правилами внутрішнього розпорядку закладів освіти [1, ст. 42, п.8].

Новим законом про освіту буде суттєво посилено антиплагіатні норми і відповідальність за академічну недоброчесність не тільки для науково-педагогічного та наукового складу, а й для здобувачів освіти.

Академічна доброчесність – це моральний (етичний) кодекс для викладачів, студентів, дослідників і письменників. Віра в доброчесність наукової роботи має бути основою академічного життя.

Бухарестська Декларація з етичних цінностей та принципів вищої освіти в Європейському регіоні (2004) ключовими цінностями академічного середовища визначає: чесність, довіру, справедливість, повагу, відповідальність, підзвітність [2, п.2.2]:

«...2.3. Прагнути до чесності потрібно спочатку самому і лише потім поширювати це устремління на інших членів академічної спільноти, послідовно уникаючи будь-яких форм обману, брехні, шахрайства, крадіжки або інших форм нечесної поведінки, які негативно впливають на стан якості академічних ступенів.

2.4. Довіра, яку взаємно поділяють всі члени академічної спільноти, є основою робочої обстановки, що сприяє вільному обміну ідеями, творчості та індивідуальному розвитку.

2.5. Забезпечення справедливості у викладанні, оцінці успіхів студентів, наукових дослідженнях, кар'єрному просуванні та інших починаннях, пов'язаних з присвоєнням ступенів, повинно ґрунтуватися на законних, прозорих, справедливих, передбачуваних, послідовних і об'єктивних критеріях.

2.6. Вільний обмін ідеями і свобода самовираження ґрунтуються на взаємній повазі, яку поділяють всі члени академічної спільноти, незалежно від їх ієрархічного статусу. Без такого обміну рівень академічної та наукової творчості знижується.

2.7. Відповідальність повинні нести всі члени академічної спільноти, що дозволяє забезпечити підзвітність і вільне вираження поглядів ...» [2].

Моральний (етичний) кодекс для студентів щодо академічної доброчесності має на увазі, що студенти повинні чесно займатися навчальним процесом. Негідна академічна поведінка – це не лише списування, плагіат чи фальсифікування даних, а й використання інших засобів, у тому числі грошей або послуг для нечесного отримання оцінки. Навіть людина, робота якої копіюється, може вважатися винною в академічному злочині, якщо вона дозволила іншій особі списати свою особисту роботу. Під словом навчання часто обумовлюється діалог або спілкування між викладачами та їх студентами, результатом якого є навчання, а якщо студент фальсифікує певну сторону розмови, ніякого реального діалогу не відбувається. В недалекому майбутньому таку категорію студентів можуть упіймати та звинуватити у негідній академічній поведінці, що призведе до провалу курсу, тимчасового відсторонення з курсу тощо. Зрештою, такі студенти не будуть підготовлені до своєї професії, коли закінчать навчання.

2. РОЛЬ БІБЛІОТЕК У ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У 2016 році спільно з Міністерством освіти і науки України за підтримки Посольства Сполучених Штатів в Україні стартував Проект сприяння академічній доброчесності (SAIUP project), спрямований на якісну зміну ціннісних підходів та орієнтирів у вищій освіті. Невід'ємною частиною реалізації програми Проекту мають стати бібліотеки.

Своєю діяльністю бібліотеки ВНЗ завжди сприяли реалізації державної політики у галузі науки і культури, забезпечуючи безперервну освіту, підвищення професійного, загальноосвітнього та культурного рівня користувачів. Мета бібліотек ВНЗ в цьому Проекті – інформаційна підтримка з розповсюдження правил академічної доброчесності, а також організація та проведення кампаній щодо попередження проявів недобросовісних запозичень.

Одним із напрямів діяльності Інформаційно-бібліографічного відділу НБ ім. М. Максимовича є постійне підвищення інформаційної культури, навичок роботи з інформаційними ресурсами, як на традиційних, так і на електронних носіях студентів, аспірантів, професорсько-викладацького складу та інших користувачів бібліотеки.

НБ ім. М. Максимовича проводить роботу з представниками наукових фахових видань Університету щодо оптимізації шляхів інтеграції періодичних наукових видань в міжнародний науково-освітній простір. Серед умов, яких повинні дотримуватися редакції видань, є обов'язковим виклад етичних норм публікації та рецензування статей.

Бібліотекою була проведена низка заходів, спрямована на ознайомлення із критеріями щодо відбору інформаційних ресурсів, а саме:

- семінар-практикум «Springer – електронні журнали та книжки для науковців»;

- лекція-семінар «Електронні ресурси в контексті здійснення науково-дослідної роботи» в рамках дисципліни «Науково-дослідна робота студента-історика (нова та новітня доба)»;

- семінар від офіційних представників компанії Elsevier на тему: «Представлення журналів в ScienceDirect та Scopus: можливості та шляхи реалізації» для відповідальних секретарів, відповідальних редакторів, представників періодичних видань Університету та інших наукових та навчальних установ;

- семінар-тренінг для магістрів юридичного факультету 1-го року навчання спільної магістерської програми КНУ імені Тараса Шевченка та Литовського університету ім. М. Роміреса, обговорювались робота з наукометричною базою даних Scopus, особливості пошуку в електронних бібліотеках на прикладі ресурсів компанії Gale Cengage Learning та специфіка користування іншими інформаційними ресурсами для наукової та освітньої роботи;

- фахівцями Thomson Reuters проведено два семінари щодо можливостей використання інформаційних ресурсів компанії для наукової діяльності (семінар для співробітників бібліотек, відділів науково-технічної інформації, наукової частини; семінар для науковців, представників редакцій наукової періодики Університету, авторів, рецензентів). Програма семінару: платформа Web of Science: базові можливості; пошук та аналіз наукових журналів з використанням Journal

Citation Reports; робота з бібліографією у програмі EndNote Online; пошук за автором та ResearcherID; пошук за організацією у Web of Science;

- проведено низку семінарів, спрямованих на вдосконалення рівня інформаційної грамотності за участі представника компанії Elsevier А. Локтева. Програма семінарів: пошук інформації у сучасному світі; створення та структурування персональної наукової бібліотеки та взаємодія з науковцями всього світу за допомогою Mendeley; високоякісна наукова стаття – рекомендації авторам з підготовки публікацій у міжнародних рейтингових журналах; практичний семінар зі складних питань Scopus (в форматі запитань-відповідей);

- англomовний семінар на тему «How to get published: Preparing your manuscript for publication in international academic journal» («Як опублікуватись: Підготовка рукопису до публікації в міжнародному науковому журналі») від директора департаменту біохімічних журналів Elsevier Бартоломея Вацека (Bartholomew Wacek, Publishing Director, Biochemistry; USA).;

- семінар з використання електронних ресурсів для аспірантів та студентів магістратури історичного факультету КНУ імені Тараса Шевченка.

Основну увагу під час проведення інформаційних занять, консультувань, тренінгів для першокурсників та студентів інших курсів приділяється правильному використанню авторитетних джерел інформації, формуванню навичок *самостійного виконання навчальних завдань, дотримання норм законодавства про авторське право* [1, ст. 42, п. 3], доброчесності запозичень, цитувань, правил оформлення бібліографічних посилань.

Для Бібліотечно-інформаційного центру Сумського державного університету (БІЦ СумДУ) питання академічної доброчесності є одним з головних завдань. Затверджено ряд заходів із запобігання, виявлення та попередження плагіату.

Віртуальний простір БІЦ СумДУ організований таким чином, що будь-яка інформація, що відображена на сайті (library.sumdu.edu.ua), спрямована на формування академічної доброчесності:

- рекомендації щодо написання наукових статей;
- правила оформлення бібліографічного опису;
- рекомендації EASE для авторів і перекладачів наукових статей, які повинні бути опубліковані англійською мовою;
- основні питання з ідентифікації авторів та посилання на некомерційні міждисциплінарні реєстри унікальних ідентифікаторів авторів;
- розкриті питання наукометрії, розміщено корисні посилання на наукометричні бази даних, окремо розглянуто питання наукометричних показників, вебметричних показників;
- висвітлено питання перевірки на плагіат, розміщено корисні посилання на некомерційні бази з виявлення текстових запозичень тощо.
- бібліотека організовує доступ до світових інформаційних баз даних, а також проводить заняття для студентів та науковців з формування навичок роботи зі світовими та вітчизняними ресурсами для освіти й науки.

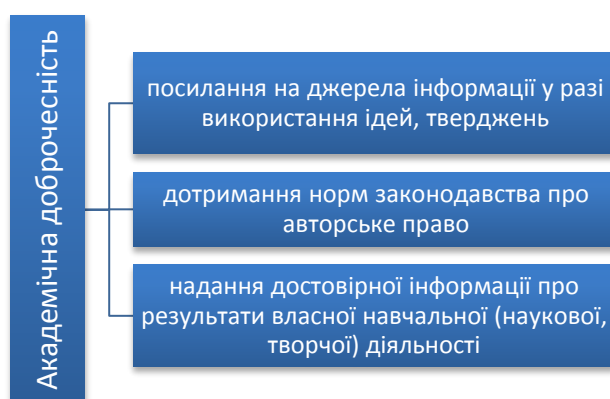
Таким чином, захист від плагіату забезпечується не лише засобами зокрема бібліотеки чи університету, а використовуються світові інформаційні бази, основою роботи яких є наукова етика та доброчесність.

Інституційний репозитарій СумДУ (essuir.sumdu.edu.ua) – потужний дієвий механізм, що спрямований на добросовісну наукову діяльність. Ресурс містить повнотекстові наукові публікації студентів та професорсько-викладацького складу СумДУ. У відкритому доступі 24/7 та доступний з будь-якої точки світу. Про якісне наповнення репозитарію свідчить світове визнання в Міжнародному рейтингу Webometrics (1 позиція серед аналогічних електронних архівів в Україні та 315 позиція у загальному світовому рейтингу з понад 2 тис. репозитаріїв).

БІЦ СумДУ постійно проводить роботу з вивчення інформаційних потреб користувачів, а також організовує заходи, спрямовані на підвищення академічної культури студентів та науковців.

Велика увага приділяється першокурсникам, які тільки починають знайомитися з ресурсами та сервісами БІЦ СумДУ. Питання АД висвітлюється на першій лекції з основ інформаційної культури, а також на практичних заняттях по роботі з інформаційними ресурсами.

Серед завдань, поставлених в рамках проекту – організація та проведення семінарів, підготовка інформаційних та довідкових видань, висвітлення актуальної інформації на сайті бібліотеки з питань запобігання плагіату, норм цитування, міжнародних вимог дотримання добросовісності у науковій діяльності та навчанні.

3. КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Для оформлення посилань і списку використаних джерел в Україні використовується ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» та ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» [3, 4].

У проекті наказу МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» пропонується для оформлення списку наукових публікацій використовувати низку міжнародних стилів. [5, дод. 2].

Пропонуємо для використання корисні посилання щодо академічної доброчесності – вибірка із БД SCOPUS (список джерел за стилем APA (American Psychological Association):

1. Ali, H. I. H. (2013). Minimizing cyber-plagiarism through turnitin: Faculty's & students' perspectives. *International Journal of Applied Linguistics and English Literature*, 2(2), 33-42. doi:10.7575/aiac.ijalel.v.2n.2p.33
2. Amigud, A. (2013). Institutional level identity control strategies in the distance education environment: A survey of administrative staff. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 14(5), 127-143. Retrieved from www.scopus.com
3. Andres, D., Moritz, M. -, & Oestreicher, W. (2014). Good mentoring as an approach to preventing academic misconduct. [Gute Begleitung wissenschaftlicher Arbeiten als Ansatz zur Prävention akademischen Fehlverhaltens] *Information-Wissenschaft Und Praxis*, 65(1), 3-8. doi:10.1515/iwp-2014-0002
4. Bacha, N. N., Bahous, R., & Nabhani, M. (2012). High schoolers' views on academic integrity. *Research Papers in Education*, 27(3), 365-381. doi:10.1080/02671522.2010.550010
5. Baird, C., & Dooley, P. (2014). Ensuring effective student support in higher education alleged plagiarism cases. *Innovative Higher Education*, , 1-14. doi:10.1007/s10755-014-9285-4
6. Barnhardt, B. (2016). The “Epidemic” of cheating depends on its definition: A critique of inferring the moral quality of “Cheating in any form”. *Ethics and Behavior*, 26(4), 330-343. doi:10.1080/10508422.2015.1026595
7. Barnhardt, B., & Ginns, P. (2016). Psychological teaching-learning contracts: Academic integrity and moral psychology. *Ethics and Behavior*, , 1-22. doi:10.1080/10508422.2016.1167604

8. Bensal, E. R., Miraflores, E. S., & Tan, N. C. (2013). Plagiarism: Shall we turn to turnitin? *CALL-EJ*, 14(2), 2-22. Retrieved from www.scopus.com
9. Brandtner, A. (2014). On the shoulders of libraries. why does the mainz university library coordinate the project? academic integrity" of the johannes gutenbergs-universität mainz. [Auf den Schultern von Bibliotheken: Warum koordiniert die Universitätsbibliothek Mainz das Projekt "akademische Integrität? an der Johannes Gutenberg-Universität Mainz?] *Information-Wissenschaft Und Praxis*, 65(1), 33-39. doi:10.1515/iwp-2014-0013
10. Bretag, T., & Green, M. (2014). The role of virtue ethics principles in academic integrity breach decision-making. *Journal of Academic Ethics*, 12(3), 165-177. doi:10.1007/s10805-014-9209-z
11. Bretag, T., Mahmud, S., Wallace, M., Walker, R., McGowan, U., East, J., ... James, C. (2014). 'Teach us how to do it properly!' an australian academic integrity student survey. *Studies in Higher Education*, 39(7), 1150-1169. doi:10.1080/03075079.2013.777406
12. Bunkle, P. (2015). Correcting error in academic publishing: An ethical responsibility. *Journal of Bioethical Inquiry*, 12(4), 665-673. doi:10.1007/s11673-015-9644-6
13. Busch, P., & Bilgin, A. (2014). Student and staff understanding and reaction: Academic integrity in an australian university. *Journal of Academic Ethics*, 12(3), 227-243. doi:10.1007/s10805-014-9214-2
14. Chang, C. -, Chen, Y. -, Huang, Y. -, & Chou, C. (2015). Why do they become potential cyber-plagiarizers? exploring the alternative thinking of copy-and-paste youth in taiwan. *Computers and Education*, 87, 357-367. doi:10.1016/j.compedu.2015.07.006

15. Chubb, J., & Watermeyer, R. (2016). Artifice or integrity in the marketization of research impact? investigating the moral economy of (pathways to) impact statements within research funding proposals in the UK and australia. *Studies in Higher Education*, , 1-13. doi:10.1080/03075079.2016.1144182
16. Cole, M. T., Swartz, L. B., & Shelley, D. J. (2014). Students' use of technology in learning course material: Is it cheating? *International Journal of Information and Communication Technology Education*, 10(1), 35-48. doi:10.4018/ijicte.2014010104
17. Correa, M. (2014). The editor dilemma in modern language instruction: Is tutoring out of control? *Iranian Journal of Language Teaching Research*, 2(1), 15-26. Retrieved from www.scopus.com
18. Cronan, T. P., McHaney, R., Douglas, D. E., & Mullins, J. K. (2016). Changing the academic integrity climate on campus using a technology-based intervention. *Ethics and Behavior*, , 1-17. doi:10.1080/10508422.2016.1161514
19. Cronan, T. P., Mullins, J. K., & Douglas, D. E. (2015). Further understanding factors that explain freshman business students' academic integrity intention and behavior: Plagiarism and sharing homework. *Journal of Business Ethics*, , 1-24. doi:10.1007/s10551-015-2988-3
20. Curtis, G. J., & Vardanega, L. (2016). Is plagiarism changing over time? A 10-year time-lag study with three points of measurement. *Higher Education Research and Development*, , 1-13. doi:10.1080/07294360.2016.1161602
21. Dix, E. L., Emery, L. F., & Le, B. (2014). Committed to the honor code: An investment model analysis of academic integrity. *Social Psychology of Education*, 17(1), 179-196. doi:10.1007/s11218-013-9246-2

22. Eret, E., & Ok, A. (2014). Internet plagiarism in higher education: Tendencies, triggering factors and reasons among teacher candidates. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 39(8), 1002-1016. doi:10.1080/02602938.2014.880776
23. Ewing, H., Anast, A., & Roehling, T. (2016). Addressing plagiarism in online programmes at a health sciences university: A case study. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 41(4), 575-585. doi:10.1080/02602938.2015.1033612
24. Fendler, R. J., & Godbey, J. M. (2016). Cheaters should never win: Eliminating the benefits of cheating. *Journal of Academic Ethics*, 14(1), 71-85. doi:10.1007/s10805-015-9240-8
25. Foltýnek, T., & Glendinning, I. (2015). Impact of policies for plagiarism in higher education across europe: Results of the project. *Acta Universitatis Agriculturae Et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 63(1), 207-216. doi:10.11118/actaun201563010207
26. Gibbs, C., Kooyman, B., Marks, K., & Burns, J. (2015). Mapping the roadmap: Using action research to develop an online referencing tool. *Journal of Academic Librarianship*, 41(4), 422-428. doi:10.1016/j.acalib.2015.05.004
27. Glendinning, I. (2016). European perspectives of academic integrity. *Handbook of academic integrity* (pp. 55-74) doi:10.1007/978-981-287-098-8_3
28. Graf, C., Deakin, L., Docking, M., Jones, J., Joshua, S., McKerahan, T., . . . Wyatt, D. (2014). Best practice guidelines on publishing ethics: A publisher's perspective, 2nd edition. *International Journal of Clinical Practice*, 68(12), 1410-1428. doi:10.1111/ijcp.12557

29. Gray, P. W., & Jordan, S. R. (2012). Supervisors and academic integrity: Supervisors as exemplars and mentors. *Journal of Academic Ethics*, 10(4), 299-311. doi:10.1007/s10805-012-9155-6
30. Greer, K., Swanberg, S., Hristova, M., Switzer, A. T., Daniel, D., & Perdue, S. W. (2012). Beyond the web tutorial: Development and implementation of an online, self-directed academic integrity course at oakland university. *Journal of Academic Librarianship*, 38(5), 251-258. doi:10.1016/j.acalib.2012.06.010
31. Gullifer, J. M., & Tyson, G. A. (2014). Who has read the policy on plagiarism? unpacking students' understanding of plagiarism. *Studies in Higher Education*, 39(7), 1202-1218. doi:10.1080/03075079.2013.777412
32. Hoffmann, N. (2014). Promoting academic integrity by teaching academic writing. the role of the campus wide writing workshop of the johannes gutenbergs-university mainz. [Vermittlung wissenschaftlicher Schreibkompetenz zur Förderung akademischer Integrität] *Information-Wissenschaft Und Praxis*, 65(1), 51-62. doi:10.1515/iwp-2014-0004
33. Höhner, K., & Steinhauer, E. W. (2014). Academic integrity and plagiarism control as spheres of activity for universities and their libraries - thoughts from the second mainz conference on academic integrity. [Akademische Integrität und die Bekämpfung von Plagiaten als Handlungsfelder für Hochschulen und ihre Bibliotheken] *Information-Wissenschaft Und Praxis*, 65(1), 25-32. doi:10.1515/iwp-2014-0003
34. Hu, G., & Sun, X. (2016). Chinese university EFL teachers' knowledge of and stance on plagiarism. *Comunicar*, 24(48), 29-37. doi:10.3916/C48-2016-03

35. Ison, D. C. (2015). The influence of the internet on plagiarism among doctoral dissertations: An empirical study. *Journal of Academic Ethics*, 13(2), 151-166. doi:10.1007/s10805-015-9233-7
36. Jones, M., & Sheridan, L. (2015). Back translation: An emerging sophisticated cyber strategy to subvert advances in 'digital age' plagiarism detection and prevention. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 40(5), 712-724. doi:10.1080/02602938.2014.950553
37. Jordan, S. R. (2013). Conceptual clarification and the task of improving research on academic ethics. *Journal of Academic Ethics*, 11(3), 243-256. doi:10.1007/s10805-013-9190-y
38. Kaktinš, L. (2014). Appraising plagiarism policies of Australian universities. *Text*, 34(2), 117-141. doi:10.1515/text-2013-0040
39. Kirsch, B. A., & Bradley, L. (2012). Distance education and plagiarism prevention at the University of South Carolina Upstate. *Journal of Library and Information Services in Distance Learning*, 6(2), 79-99. doi:10.1080/1533290X.2012.693903
40. Leonard, M., Schwieder, D., Buhler, A., Bennett, D. B., & Royster, M. (2015). Perceptions of plagiarism by STEM graduate students: A case study. *Science and Engineering Ethics*, 21(6), 1587-1608. doi:10.1007/s11948-014-9604-2
41. Levin, M. (2012). Academic integrity in action research. *Action Research*, 10(2), 133-149. doi:10.1177/1476750312445034
42. Lines, L. (2016). Ghostwriters guaranteeing grades? The quality of online ghostwriting services available to tertiary students in Australia. *Teaching in Higher Education*, , 1-26. doi:10.1080/13562517.2016.1198759

43. Lofström, E., Trotman, T., Furnari, M., & Shephard, K. (2015). Who teaches academic integrity and how do they teach it? *Higher Education*, 69(3), 435-448. doi:10.1007/s10734-014-9784-3
44. Mahmud, S., & Bretag, T. (2014). Fostering integrity in postgraduate research: An evidence-based policy and support framework. *Accountability in Research*, 21(2), 122-137. doi:10.1080/08989621.2014.847668
45. Mahmud, S., & Bretag, T. (2013). Postgraduate research students and academic integrity: 'it's about good research training'. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 35(4), 432-443. doi:10.1080/1360080X.2013.812178
46. Manly, T. S., Leonard, L. N. K., & Riemenschneider, C. K. (2014). Academic integrity in the information age: Virtues of respect and responsibility. *Journal of Business Ethics*, , 1-12. doi:10.1007/s10551-014-2060-8
47. McCrohon, M., & Nyland, B. (2016). Academic experiences in teaching chinese international students. *Journal of Applied Research in Higher Education*, 8(2), 238-251. doi:10.1108/JARHE-11-2014-0106
48. McGrail, E., & McGrail, J. P. (2015). Exploring web-based university policy statements on plagiarism by research-intensive higher education institutions. *Journal of Academic Ethics*, 13(2), 167-196. doi:10.1007/s10805-015-9229-3
49. Minarcik, J., & Bridges, A. J. (2015). Psychology graduate students weigh in: Qualitative analysis of academic dishonesty and suggestion prevention strategies. *Journal of Academic Ethics*, 13(2), 197-216. doi:10.1007/s10805-015-9230-x

50. Moreylópez, M., Suredanegre, J., Oliver-Trobat, M. F., & Comas-Forgas, R. L. (2013). Plagiarism and academic achievement among secondary education students. [Plagio y rendimiento académico entre el alumnado de Educación Secundaria Obligatoria] *Estudios Sobre Educacion*, (24), 225-244. Retrieved from www.scopus.com

51. Moten, A. R. (2014). Academic dishonesty and misconduct: Curbing plagiarism in the muslim world. *Intellectual Discourse*, 22(2), 167-189. Retrieved from www.scopus.com

52. Mut-Amengual, B., Morey-López, M., & Vázquez-Recio, R. (2015). Detection of levels of academic plagiarism by secondary school teachers: Analysis in relation to their fields of knowledge and measures adopted. [Niveles de detección del plagio académico por el profesorado de educación secundaria: Análisis en función de sus áreas de conocimiento y medidas adoptadas] *Estudios Pedagogicos*, 41(2), 177-194. Retrieved from www.scopus.com

53. Newton, P. (2016). Academic integrity: A quantitative study of confidence and understanding in students at the start of their higher education. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 41(3), 482-497. doi:10.1080/02602938.2015.1024199

54. O'Connor, Z. (2014). Extreme plagiarism: The rise of the e-idiot? *International Journal of Learning in Higher Education*, 22(1), 1-11. Retrieved from www.scopus.com

55. Okanović, P., Okanović, D., Mitrović, D., & Majstorović, N. (2013). Academic integrity "captured" by a personality-based test. *Psihologija*, 46(1), 61-75. doi:10.2298/PSI13010610

56. Prescott, L. (2016). Using collaboration to foster academic integrity. *Open Learning*, , 1-11. doi:10.1080/02680513.2016.1169162

57. Rajah-Kanagasabai, C. J., & Roberts, L. D. (2015). Predicting self-reported research misconduct and questionable research practices in university students using an augmented theory of planned behavior. *Frontiers in Psychology*, 6(APR) doi:10.3389/fpsyg.2015.00535
58. Redding, A. B. (2016). Fighting back against achievement culture: Cheating as an act of rebellion in a high-pressure secondary school. *Ethics and Behavior*, , 1-18. doi:10.1080/10508422.2016.1145058
59. Robinson, S. R. (2014). Self-plagiarism and unfortunate publication: An essay on academic values. *Studies in Higher Education*, 39(2), 265-277. doi:10.1080/03075079.2012.655721
60. Rodriguez, J. E., Greer, K., & Shipman, B. (2014). Copyright and you: Copyright instruction for college students in the digital age. *Journal of Academic Librarianship*, 40(5), 486-491. doi:10.1016/j.acalib.2014.06.001
61. Ruipérez, G., & García-Cabrero, J. -. (2016). Plagiarism and academic integrity in germany. *Comunicar*, 24(48), 9-17. doi:10.3916/C48-2016-01
62. Schuh, D. (2014). On the way to academic integrity-objectives and measures of the project "academic integrity". [Auf dem Weg zur akademischen Integrität - Ziele und Maßnahmen des Projekts "akademische Integrität"] *Information-Wissenschaft Und Praxis*, 65(1), 41-50. doi:10.1515/iwp-2014-0012
63. Schwartz, B. M., Tatum, H. E., & Hageman, M. C. (2013). College students' perceptions of and responses to cheating at traditional, modified, and non-honor system institutions. *Ethics and Behavior*, 23(6), 463-476. doi:10.1080/10508422.2013.814538
64. Šendaž, S., Duran, M., & Robert Fraser, M. (2012). Surveying the extent of involvement in online academic dishonesty (e-dishonesty) related

practices among university students and the rationale students provide: One university's experience. *Computers in Human Behavior*, 28(3), 849-860. doi:10.1016/j.chb.2011.12.004

65. Shephard, K., Trotman, T., Furnari, M., & Löfström, E. (2015). Teaching research integrity in higher education: Policy and strategy. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 37(6), 615-632. doi:10.1080/1360080X.2015.1102823

66. Simon, Cook, B., Sheard, J., Carbone, A., & Johnson, C. (2014). Academic integrity perceptions regarding computing assessments and essays. Paper presented at the ICER 2014 - Proceedings of the 10th Annual International Conference on International Computing Education Research, 107-114. doi:10.1145/2632320.2632342

67. Staats, S., & Hupp, J. M. (2012). An examination of academic misconduct intentions and the ineffectiveness of syllabus statements. *Ethics and Behavior*, 22(4), 239-247. doi:10.1080/10508422.2012.661313

68. Stone, T. H., Kisamore, J. L., Jawahar, I. M., & Bolin, J. H. (2014). Making our measures match perceptions: Do severity and type matter when assessing academic misconduct offenses? *Journal of Academic Ethics*, 12(4), 251-270. doi:10.1007/s10805-014-9216-0

69. Sureda-Negre, J., Comas-Forgas, R., & Oliver-Trobat, M. F. (2015). Academic plagiarism among secondary and high school students: Differences in gender and procrastination. *Comunicar*, 22(44), 103-111. doi:10.3916/C44-2015-11

70. Tabsh, S. W., Kadi, H. A. E., & Abdelfatah, A. S. (2012). Faculty response to ethical issues at an american university in the middle-east. *Quality Assurance in Education*, 20(4), 319-340. doi:10.1108/09684881211263957

71. Thomas, J., Raynor, M., & McKinnon, M. (2014). Academic integrity and oral examination: An arabian gulf perspective. *Innovations in Education and Teaching International*, 51(5), 533-543. doi:10.1080/14703297.2013.796724

72. Toki, E. I., & Tafiadis, D. C. (2015). Identification of plagiarism by greek higher education students. do i cheat? Paper presented at the Proceedings of 2014 International Conference on Interactive Mobile Communication Technologies and Learning, IMCL 2014, 364-367. doi:10.1109/IMCTL.2014.7011165

73. Walger, N. (2014). Dwarfs with shoulders of giants-is academic misconduct part of the scientific system? [Zwerge mit den schultern von riesen-akademisches fehlverhalten als teil des wissenschaftssystems?] *Information-Wissenschaft Und Praxis*, 65(1), 67-72. doi:10.1515/iwp-2014-0008

74. Wallace, M. J., & Newton, P. M. (2014). Turnaround time and market capacity in contract cheating. *Educational Studies*, 40(2), 233-236. doi:10.1080/03055698.2014.889597

75. White, J. L. (2016). Shadow scholars and the rise of the dissertation service industry: Can we maintain academic integrity? *Journal of Research Practice*, 12(1) Retrieved from www.scopus.com

76. Williams, S., Tanner, M., Beard, J., & Chacko, J. (2014). Academic misconduct among business students: A comparison of the US and UAE. *Journal of Academic Ethics*, 12(1), 65-73. doi:10.1007/s10805-013-9200-0

77. Zivcakova, L., Wood, E., Forsyth, G., Zivcak, M., Shapiro, J., Coulas, A., . . . Angardi, V. (2014). Investigating perceptions of students to a peer-based academic integrity presentation provided by residence dons. *Journal of Academic Ethics*, 12(2), 89-99. doi:10.1007/s10805-014-9206-2

Довідково-бібліографічне та інформаційне обслуговування на базі НБ ім. М. Максимовича щодо актуальної проблеми пропонують корисні посилання на:

1. Aleksander W. Towards intellectual property theft prevention: economic significanse of automatic software plagiarism verification / W. Aleksander // Актуальні проблеми економіки: науковий економічний журнал / Національна академія управління. – Київ, 2013. – № 4 (142). – С. 300–306. – Bibliogr.: 20 назв. – Автор, назва та анот. парал. англ., рос. та укр. мов.

2. Авдеева Н. В. "Антиплагиат. РГБ": найти и обезвредить / Н. В. Авдеева, О. В. Никулина, А. В. Сазанов // Университетская книга. Universitas : информационно-аналитический журнал / Издательский дом "Университетская книга". – Москва, 2012. – октябрь. – С. 49–51.

3. Авдеева Н. В. "Антиплагиат. РГБ" - система для верификации авторских текстов / Н. В. Авдеева, И. В. Сусь // Библиотековедение : научно-практический журнал / Российская гос. б-ка. – Москва, 2014. – № 4. – С. 36–40.

4. Андрощук Г. Авторське право і апропріація у мистецтві: межі доступного / Г. Андрощук // Інтелектуальна власність в Україні: науково-практичний журнал / ТОВ "Аспект-2003" ; Всеукр. Асоціація представників у справах інтелект. власності (патентних повірених) - ВААП. – Київ, 2015. – № 9. – С. 13–20. – Бібліогр.: 8 назв.

5. Афанасьєва К. Явище академічного плагіату: витоки та шляхи боротьби / К. Афанасьєва // Теорія і практика інтелектуальної власності: науково-практичний журнал / Н-д. ін-т інтелектуальної власності ; Акад. правових наук України. – Київ, 2012. – № 6 (68). – С. 86–91.

6. Булаховська Ю. Л. До проблеми літературного плагиату / Ю. Л. Булаховська // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур: збірник наукових праць / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – Пам'яті академіка Леоніда Булаховського. Вип. 17. – С. 158–162.

7. Винокур С. Плагиат в научных исследованиях в области социальных наук (круглый стол в НИУ ВШЭ) / С. Винокур // Вопросы экономики: ежемесячный журнал / НП "Редакция журнала "Вопросы экономики"; Ин-т экономики РАН. – Москва, 2011. – № 5. – С. 146–151.

8. Галата С. Академічне шахрайство / С. Галата // Освіта України: офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2015. – 27 липня (№ 30). – С. 1, 8–9.

9. Галата С. Метастази плагиату / С. Галата // Освіта України: офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2016. – 11 квітня (№ 14). – С. 8–9.

10. Демичев А. А. О плагиате в историко-правовых исследованиях / А. А. Демичев // История государства и права: научно-правовое издание / Издательская группа "Юрист". – Москва, 2012. – № 10. – С. 2–8.

11. Дикань С. А. Плагиат в освіті: походження, причини та шляхи подолання / С. А. Дикань // Безпека життєдіяльності: Всеукраїнський науково-популярний журнал / Міжнародна академія безпеки життєдіяльності; Вид-во "Основа". – Київ, 2007. – № 5. – С. 16–20.

12. Димков М. А. "Рукоконтекст" - новое слово в борьбе с плагиатом / М. А. Димков, М. В. Дегтярев, А. П. Голипад // Университетская книга. Universitas: информационно-аналитический журнал / ООО "ИД Университетская книга". – Москва, 2015. – № 8, октябрь. – С. 52–53.

13. Єгорченко І. "Дітей вчать плагіату ще в школі" / І. Єгорченко ; розмову вела Інна Лиховид // День : щоденна українська газета. – Київ, 2016. – 27 січня (№ 12). – С. 10.

14. Зуб В. М. Плагіат: його різновиди та заходи протидії / В. М. Зуб, М. М. Дем'яненко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія : науковий журнал / М-во культури України ; Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2014. – № 4. – С. 86–90.

15. Катеринчук К. Порухення авторського права: як відрізнити некоректне й неправомірне цитування від плагіату? / К. Катеринчук // Юридичний журнал : аналітичні матеріали, коментарі, судова практика / МОН України ; НПУ ім. Драгоманова ; Ін-т політології. – Київ, 2013. – № 2 (128). – С. 55–58.

16. Коваленко Т. Плагіат: види та відповідальність / Т. Коваленко // Теорія і практика інтелектуальної власності : науково-практичний журнал / Н-д. ін-т інтелектуальної власності ; Нац. акад. правових наук України. – Київ, 2014. – № 4 (78). – С. 35–40.

17. Ковалів І. До магістратури - через ЗНО / І. Ковалів // Урядовий кур'єр : газета Центральних органів виконавчої влади України. – Київ, 2016. – 10 лютого (№ 26). – С. 2.

18. Ковалів І. Списати - означає украсти. Українські студенти звикли вдаватися до плагіату, але незабаром цьому покладуть край / І. Ковалів // Урядовий кур'єр : газета Центральних органів виконавчої влади України. – Київ, 2015. – 7 серпня (№ 143). – С. 1, 5.

19. Ковальський В. Піратство в академічному колі / В. Ковальський // Юридичний вісник України : все про закони - в одній газеті: загальнонаціональна правова газета. – Київ, 2015. – 8-21 серпня (№ 31/32). – С. 3.

20. Козьменко О. В. Проблеми створення і використання електронних інформаційних ресурсів для потреб аналітиків і науковців / О. В. Козьменко, О. В. Кузьменко, К. М. Жулінська // Вісник Української академії банківської справи: науково-практичний журнал / Українська академія банківської справи. – Суми, 2012. – № 1 (32). – С. 90–96.

21. Краснова Т. И. Оплошности и досадные нарушения норм академического письма в публикациях преподавателей / Т. И. Краснова, Е. И. Луговцова // Высшее образование в России: научно-педагогический журнал Министерства образования и науки РФ / Министерство образования и науки РФ. – Москва, 2012. – № 5. – С. 37–43.

22. Кременовська І. В. Плагіат у наукових публікаціях: методи виявлення та викорінення / І. В. Кременовська // Наука України у світовому інформаційному просторі: наукове видання / Нац. акад. наук України. – Київ, 2015. – Вип. 11. – С. 60–66.

23. Крук М. Плагіат: неприємна випадковість чи злий намір? / М. Крук // Інтелектуальна власність: науково-практичний журнал / МОНУ; Держ. департам. інтелектуальної власності; НАН України; ДП "Український ін-т промислової власності". – Київ, 2012. – № 1. – С. 56–62.

24. Липски С. А. О заимствовании чужого материала в науке и учебном процессе (в порядке дискуссии) / С. А. Липски // Высшее образование в России: научно-педагогический журнал / Моск. гос. ун-т печати им. Ивана Федорова; Ассоциация техн. ун-тов. – Москва, 2014. – № 6. – С. 101–106.

25. Ліхачова Т. Е. Інформаційні системи пошуку плагіату в студентських наукових працях в умовах Інтернет-простору: технології, методи, моделі / Т.Е. Ліхачова, І.О. Побіженко, В.В. Побіженко // Вісник

Харківської державної академії культури : збірник наукових праць / Харківська державна академія культури ; М-во культури України ; Харк. держ. акад. культури. – Харків, 2013. – Вип. 41. – С. 92–100. – Бібліогр.: 5 назв.

26. Мазур В. Наперсточники від науки / В. Мазур // Дзеркало тижня : інформаційно-аналітичний тижневик. – Київ, 2013. – 23-29 березня (№ 11). – С. 12.

27. Мазур В. Плагіат або крадіжка / В. Мазур // Дзеркало тижня : інформаційно-аналітичний тижневик. – Київ, 2015. – 5-11 грудня (№ 47). – С. 1, 12.

28. Мазур В. Про ненаукову діяльність у науці. Не тільки особисте. Соромно за державу, в якій купують і продають дисертації / В. Мазур // Урядовий кур'єр : газета Центральних органів виконавчої влади України. – Київ, 2015. – 4 березня (№ 40). – С. 12.

29. Меркулова О. П. Психологические предпосылки студенческого плагиата / О. П. Меркулова, А. С. Даниленко // Высшее образование в России : научно-педагогический журнал / Моск. гос. ун-т печати им. Ивана Федорова ; Ассоциация техн. ун-тов. – Москва, 2014. – № 4. – С. 114–121.

30. Рабінович П. Протидія плагіату в юриспруденції-актуалізована функція правового наукознавства (роздуми у зв'язку із новітньою монографією академіка В.Зеленецького) / П. Рабінович // Право України : юридичний журнал. Науково-практичне фахове видання / Національна академія правових наук України; Міністерство юстиції України; Конституційний Суд України. – Київ, 2012. – № 9. – С. 401–406.

31. Рабінович П. Протидія плагіату в юриспруденції. Актуалізована функція правового наукознавства (роздуми у зв'язку із новітньою

монографією академіка В.Зеленецького) / П. Рабінович // Юридичний вісник України : все про закони - в одній газеті: загальнонаціональна правова газета. – Київ, 2012. – 8-14 вересня (№ 36). – С. 10.

32. Романова І. В. Явище плагиату: історія та сьогодення / І. В. Романова // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право : науковий журнал / Мін. фінансів України ; Укр. держ. ун. фінансів та міжнародної торгівлі. – Київ, 2012. – № 3 (62). 1. – С. 267–272.

33. Ситцевої В. Центр плагиату при Міністерстві юстиції України або Зозулине гніздо плагіаторів (памфлет-звернення до Міністра юстиції) / В. Ситцевої // Інтелектуальна власність : науково-практичний журнал / Мін.осв. і науки Укр.; Держ. департам. інтел. власності; НАН України. – Київ, 2011. – № 4. – С. 58–66.

34. Стукало Н. Крадії курсових, стережіться! У Дніпропетровському національному університеті ім. Олесь Гончара видали посібник, що допомагає ефективно виявляти студентський плагиат / Н. Стукало // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2013. – 11 березня (№ 10). – С. 6.

35. Суржик Л. Дисергейт / Л. Суржик // Дзеркало тижня : інформаційно-аналітичний тижневик. – Київ, 2016. – 24 червня - 1 липня (№ 23). – С. 1, 12.

36. Суржик Л. Псевдонаука на потоці / Л. Суржик // Дзеркало тижня : інформаційно-аналітичний тижневик. – Київ, 2016. – 30 січня - 5 лютого (№ 3). – С. 11.

37. Тарнашинська Л. Обережно, плагіват! Методи пошуку "креатину" (читай: креативу) / Л. Тарнашинська // Слово і час : науково-теоретичний журнал / НАНУ; Ін-т літератури ім. Т.Г.Шевченка;

Національна спілка письменників України. – Київ, 2009. – № 9 (585). – С. 103–109

38. Проблема академической недобросовестности и некоторые пути ее решения в высшей школе / В. Н. Фокина, А. В. Слива, Т. Ю. Семенова, А. В. Абрамова // Инновации в образовании / Современная гуманитарная акад. – Москва, 2012. – № 11. – С. 86–97.

39. Шафранов-Куцев Г. Ф. Исследовательский потенциал и социальное самочувствие аспирантов в условиях кризиса российской аспирантуры / Г.Ф. Шафранов-Куцев, Г.З. Ефимова // Социологические исследования: научный и общественно-политический журнал / Российская акад. наук. – Москва, 2013. – № 12 (356). – С. 100–108.

40. Шишка Р. Б. Плагіат та його прояви і небезпеки / Р. Б. Шишка // Часопис Київського університету права: український науково-теоретичний часопис / Київський ун-т права НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Київ, 2014. – № 4. – С. 170–176.

41. Шостак І. В. Комп'ютеризація процесу виявлення плагіату у студентських роботах / І. В. Шостак, І. В. Груздо // Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Військовий інститут; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Військ. ін-т. – Київ, 2013. – Вип. № 41. – С. 99–109.

42. Штефан О. Плагіат - невід'ємна частина творчості? / О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності: науково-практичний журнал / Н-д. ін-т інтелектуальної власності; Акад. правових наук України. – Київ, 2012. – № 2 (64). – С. 20–29.

43. Штефан О. Плагіат: поняття, ознаки, відповідальність / О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності: науково-

практичний журнал / Н-д. ін-т інтелектуальної власності ; Акад. правових наук України. – Київ, 2011. – № 6 (62). – С. 17–26.

44. Шулікін Д. За академічну чесність / Д. Шулікін // Освіта України: офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2015. – 17 серпня (№ 33). – С. 4.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Проект Закону України про освіту від 04.04.2016 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58639. – Назва з екрана. – Дата перегляду 04.07.16.

2. The Bucharest Declaration on Ethical Values and Principles of Higher Education in the Europe Region [Electronic resource]. - Mode of access: http://www.iau-aiu.net/sites/all/files/Bucharest_Dec_0.pdf. - Title from the screen. - Date of revision 27.07.2016.

3. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання : вид. офіц. : чинний від 2016-07-01. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. - 16 с. – (Національний стандарт України).

4. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : вид. офіц. : чинний від 2007-07-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Національний стандарт України).

5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : [проект Наказу МОН України від 25.06.2016] [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України : офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/content/Діяльність/Зв'язки з громадськістю/Громадське обговорення/2016/01/06-proekt-nakazu-mon-vimogi-do-oformlennya-disertacziyi.docx>. – Назва з екрана. – Дата перегляду 22.07.16.

6. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.93 N 3793-XII [із змінами і доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>. – Назва з екрана. - Дата перегляду 04.07.16.

7. Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 № 318/97-ВР [із змінами і доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/annot/318/97-вр>. – Назва з екрана. - Дата перегляду 04.07.16.

8. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, відео програм, фонограм, комп'ютерних програм, баз даних: Закон України від 23.03.2000 № 1587-III [із змінами і доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1587-14>. – Назва з екрана. - Дата перегляду 04.07.16.

9. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (дата набрання чинності для України: 25.10.95 р.) [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/go/995_051. – Назва з екрана. – Дата перегляду 04.07.16.

10. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року (дата набуття чинності для України: 17.01.1994) [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/go/995_052. – Назва з екрана. – Дата перегляду 04.07.16.

11. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року (приєднання до Договору від 20.09.2001, ВВР, 2002, N 2, ст.16) [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_770. – Назва з екрана. – Дата перегляду 04.07.16.

12. Конституція України: Основний Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [із змінами і доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/254к/96-вр>. – Назва з екрана. – Дата перегляду 04.07.16.

13. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV [із змінами і доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>. – Назва з екрана. – Дата перегляду 04.07.16.

14. Кримінальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI [із змінами і доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17>. – Назва з екрана. – Дата перегляду 04.07.16.

15. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV IV [із змінами і доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/436-15>. – Назва з екрана. – Дата перегляду 04.07.16.

16. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X IV [із змінами і доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/80731-10>. – Назва з екрана. – Дата перегляду 04.07.16.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ВИДАННЯ

**Основи формування культури академічної доброчесності
в бібліотеці**

Інформаційний огляд

Електронне видання

Відповідальна за випуск Я. Є. Сошинська

Макетування Р. Р. Лойко

Видавець:

ВГО «Українська бібліотечна асоціація»

04050, м.Київ, вул. Тургенєвська, 83-85

info@ula.org.ua

www.ula.org.ua